

Harjulane

Raatseliidu Harju malewa häälendaja

Toimetus ja talitus:

Tallinn, Raarli tän. nr. 8.
Harju malewa staap — tel. 451-91.

Tellimise hind aastas:

Ärkuste wärsi — à 50 int.
Ärkutut — à 1 tr.

Kuulutuste hind:

Kuulutuste tükk 6 s. m. m.
Esimisel 10 " " "
Setskil sees 12 " " "
R. l. 50 protsenti hinnaalandus.
Tellimist wõtawad vastu kõik kmp.
päälitub ja naisjaost. esinajed.

Nr. 18.

20. detsembril 1932. a.

V aastakäit.

Sisu: 1) Jõulu pühadeks; 2) Malewa plk. lsk. Nr. 41; 3) Malewa plk. korraldused; 4) Sypeala; 5) Kehaline kaswatus; 6) „Umber Eesti“ propaganda suusatamine; 7) Suusawalmistamise kursused; 8) Allüksuste päälitute korraldused; 9) Naiskodukaitse ala; 10) Kodutütardede ala; 11) Noortekotkaste ala; 12) „Harjulane“ tellimine 1933 a. ja 13) Kuulutused.

Soovin kõigile kaitseliitlastele, naiskodukaitse liikmetele, noortekostele, kodutütardele ja nende juhtidele

rõõmsaid jõulupühi ja uueks aastaks

raugemata jõudu ja tahet, õnne ja edu kodukaitse töös ja isiklises elus.

(H. Saar)

major, Harju malewa päälit.

Jõulu pühadeks.

Sel ajal, kui polnud loota ega ka näha weel ühtegi wabadusekoidu kiirt, rääkis ja laulis meie Eesti rahwas oma paremast pojast ja kangelasest. Aga mitte wabast Kalewipojast ei teadnud tema auwäärilised, hõbepäised wanad laulikud laulda, waid kangelasest kes kättpidi kalju külles kinni on... Aga fiiski, nii lootusetult ei lõpe lugulaul Kalewipojast, waid kindla lootusega. Kord tuleb aeg, kus kõik peerud kahel otjal lausa lööwad lõkendama ja Kalewipoeg kaljuwangistusest jõuab oma rahwale õnne tooma, Eesti kodu uueks looma.

Meie päewil on see rahwa kuuagaegne igatsus täide läinud. Aga weel kaugemas minewikus, kõnelesid wäikse Juuda rahwa juures, kes wangina kangel kodumaalt wiibis, Jumala mehed, kangelasest kes tuleb. Kuid mitte ainult wäikse Juuda rahwale, waid tervele maailmale. Ja mitte ainult wälispidise wabaduse toojaks, waid „seaduseks ja walguseks“ kõigile rahwastele.

Selle kauges minewikus ettekuulutatud kangelase Jeesuse Kristuse sünnipühad, jõulud, on ukse ees. Need on pühad, mis toowad inimese hinge, elu igapäewasuse kõrwal, rõõmu ja rahu, walgust ja soojust.

Waitselt kõlab jälle üle kaugete lagendikkude jõulu kellade kõla. Midagi nagu hakkab hinges kaasa helisema... Need on jõuludega seotud armsad lapsepõlwe mälestused. Keset äripäewa askeldust ja wõitlust olemise eest awaneb muinasjutuline maailm...

Jälle astub jõululapsute Jeesus Kristus inimeste kestele, see kes kaasa tõi igale poole uut kewadet, walgust, soojust ja päikesekulda.

Lugupeetud Kodukaitse ja Raatseliidu pere, kes Teie ilka walwel tahate olla, et ei tuleks keegi uuesti kiit-kestama wabaduse toojat Kalewit, hoolitsege ka selle eest, et ei püunduks tõsine jõulurõõm ja rahu Teie kodudes.

Et leiaks maad ja wastuwõttu ka see kõigile maailma tulnud Kangelane, wabaduse ja walguse tooja, keda kuulutatakse ette prohwetid ja kellele annab au ja kiitust terve ristiusu ilm. Kurb ja mahajäätud on see kodu, kust teda, walguse Kuningat, vastu ei wõeta. Ja pime on see maja, kust ei paista jõulu kiiinalde sära. Ning kurt on see kõrw, mis ei kuule tõsist jõulu rõõmu sõnumit; Au olgu Jumalale kõrges, maa pääl rahu, inimestest hea meel.

G. Peterjon.

Paldiselt koguduse õpetaja.

Harju malewa pääliku käskkiri.

Nr. 41.

Tallinnas, 16. detsembril 1932 a.

§ 1.

Urwaldan teadmiseks kaitseliidu ülema kst. nr. 59 § 9 — 1932 a.:

„Urwaldan kaitseliidust väljajäetute nimekirja:

Tallinna malewast:

Waher, Edmund Kaarli p.

Harju malewast:

Mathisen, Al-der Heinrichu p.; Teerit, Paul Saani p.; Kimmelgas Karl, Mardi p.; Karjamesti, Arnold Matši p.

§ 2.

Rinnitan allüksuste püstol-klp. meeskonnad, arwates 1. now. 1932 a. järgmiselt:

Rehatu k. meeskonna päälit — Kell, Ernst. Tegew toimkond — Sauemägi, Leonh; Sauemägi, Ewald; Kimitangur, Arnold. Tagawara toimkond — Sammit, Oskar; Jalakas, Jüri; Tomingas, Joh; Kurg, August.

Lotfa üks. rhm. meesk. plk. — Alus, Artur. Tegew toimk. — Nette, Ferdinand; Päärmann, Ed.; Mürl, Joh. Tagaw. toimk. — Schneider, Herman; Söster, Anton; Reinholm, Arend; Koolmann, Jakob.

Anija k. meesk. plk. — Greenbaum, Alfred. Tegew toimk. — Uru, Oskar; Riisfel, E.; Leemann, Heinrich. Tagaw. toimk. — Piirfeld, August; Ring, Leonhard; Piirfeld, Jaan; Rebane, Joh.

Leutkila üks. rhm. meesk. plk. — Soatit, Karl. Tegew toimk. — Reisberg, Joh.; Borisow, Elmar; Niinberg, Wiktor. Tagaw. toimk. — Laupmann, Erich; Wiitmann, Joh; Reisberg, Leopold; Linn, Oskar.

Riisipere k. meesk. plk. — Waldmann, Arnold. Tegew toimk. — Rünter, Joh.; Waldmann, Arnold; Almel, Johannes. Tagaw. toimk. — Reinberg, Artur; Lehtmann, Oskar; Lehtmann, Heinrich; Suharow, Al-der.

Kolga kompanii tagawara toimkonnast H. G. Kruusenbergi asemele määran H. Joh. Limberg'i.

§ 3.

Ruimetsa üks. rhm. noortele Arnold Ulbring'ile, Oswald Grauberg'ile ja Harald Könnert'ile, kes wastawa noorte kursuse läbiteinud ja 4. XII. s. a. katsed sooritanud, luban relwad wälja anda.

Siendus: Ljh. nr. 452.

§ 4.

Rinnitan kohtadele:

Ruimetsa üks. rhm.: J. Neuthal'i — 3. jao päälitüks, temale abiks H. A. Walpol; A. Meibaumi — 2. jao päälitüks, F. Neuthal'i — temale abiks;

J. Ornefeldt'i — spordi päälitüks, A. Walpol'i temale abiks; J. Ornefeldt'i ja A. Walpol'i — lastejuhataja abideks järjelorras, kõit arwates 1. XII. 32 a.

Harju k.: Heino Ploompuu — komp. õppepäälitüks, ühes otsetoheste ametikooste täitmisega, arwates 1. XII. s. a.

Rehtna k.: suust jalgratturi rühma — päälitu abiks Rudolf Salakas, 1. jao päälitüks Jaan Rast, 1. jao päälitu abiks Johannes Haljama, 2. jao päälitüks Otto Räästas, 2. jao päälitu abiks Elmar Moose, 3. jao päälitüks Oswald Juurup, lastejuhatajaks Jaan Rast, lastejuhataja abiks Elmar Moose.

Kapla k.: Anton Troommann'i II. rühma 2. jao päälitüks, arwates 15. XII. s. a.

Kohila k.: ref. lipnik Jaan Lepik'u — kompanii päälitu abiks, ühtlasi jättes teda komp õppepäälitüks, arwates 1. XI. s. a.

Waida üks. rhm.: August Jusfi — spordipäälitüks, arwates 1. XII. 1932 a.

Riisipere k.: Johannes Joh. p. Lehtmann'i — komp. päälitu abiks; Karl Paltser'i — I. jühma päälitüks, August Nortmann'i — temale abiks; August Reinhardt'i I. rühma 1. jao päälitüks; Wladimir Ney — 2. jao päälitüks; Hermann Lehtmann'i II. rühma päälitüks-Eduard Meinwald'i — II. rhm. 1. jao päälitüks; Arnold Waldmann'i — II. rhm. 2. jao päälitüks; Otto Ruulepi — kompanii spordipäälitüks, kõit arwates 5. XII. 1932 a.

§ 5.

Wabastan kohtadelt:

Kohila k.: ref. lipn. Heinrich Mark'i — kompanii päälitu abi kohalt, arwates 1. XI. 32 a.

Ruimetsa üks. rhm.: A. Antje — 3. jao päälitu kohalt ja A. Sonberg'i — 3. jao päälitu abi kohalt, mõlemad arwates 1. XII. s. a.

Riisipere k.: August Nortmann'i — I. rhm. päälitu kohalt; Ed. Tamberg'i — 2. jao päälitu kohalt; Julius Ney — 1. jao päälitu kohalt; Arnold Waldmann'i — II. rhm. plk. kohalt; Johannes Rüntner'i — 1. jao päälitu kohalt; Al-der Suharow'i — 2. jao plk. kohalt; Wladimir Ney — I. rhm. 1. jao plk. abi kohalt; August Suurowi — I. rhm. 2. jao plk. abi kohalt, kõit arwates 5. XII. 1932 a.

§ 6.

Alljärgnewad tegewliikmed lugeda toetajateks liikmeteks:

Riisipere kompaniis: Ludwig Wuts, Anton Tassenberg, Jaan Sorfsepp ja A. Spuhl — kõit arwates 5. detf. s. a.

Kohila k.: Heinrich Mark, arwates 1. now. s. a.

Saku k.: August Alujew, Mihkel Eesmann ja August Alltof — kõit arwates 15. detf. s. a.

Wäana üks. rhm.: Ferdinand Karlson, arwates 1. okt. s. a.

Kohila paberitö. ü. r.: G. Kort-

mann, arwates 25. now. s. a.

Nõwa üks. rhm.: Johannes Kivimull, arwates 15. now. s. a.

§ 7.

Rõnnu kompanii toetaja liige Eduard Päärmann lugeda Lotfa üks. rühma tegewliikmeks, arwates 15. detf. s. a.

Siendus: Ljh. nr. 4.

§ 8.

Harju malewa koosseisust lugeda lahkunuks ja malewa ning allüksuste nimekirjadest mahatustutada alljärgnewad kaitseliitlased:

Triigi kompaniist: Harald Kobas — kaitsew. teen. mineku tõttu, arwates 12. detf. s. a.

Kuiwajõe k.: Hermann Waldi — terwisliitel põhjustel, arwates 13. detf. s. a.

Lotfa üks. rhm.: Johannes Raiste — elukoha muutmise tõttu; Joosep Andrei — kaitsew. teen. mineku tõttu ja Walter Meibaum — surma puhul, kõit arwates 22. now. s. a.

Kapla k.: Hans Waaro — omal palwel, arwates 15. detf. s. a.

Sagudi k.: Johannes Hamburg — elukoha muutmise tõttu ja Otto Jõulu — kaitsew. teen. mineku tõttu, mõlemad arwates 1. now. s. a.

Nõwa ü. r.: Julius Kõrwemann — omal soowil, arwates 15. now. s. a.

Harju-Risti k.: Johannes Lemsberg omal soowil, arwates 17. now. s. a.; Oskar Tromp — kaitsew. teen. mineku tõttu; Rudolf Klausen, Johannes Hatiski, Arnold Endweg, Jakob Fliisman, Eduard Malm, Alfred Laitsmann, Erich Lein, Ralf Klaamann, Oskar Meller, Heinrich Tromp, Anatoli Stehukin, Arthur Järw, Leonhard Neiwald ja Harald Neiwald — kõit omal soowil, arwates 1. now. s. a.

Järlepa k.: Aleksander Naaser — kaitsew. teen. mineku tõttu, arwates 1. now. s. a.

Wäana ü. r.: Woldemar Krimis — kaitsew. teen. mineku tõttu, arwates 16. now. s. a.

Sane k.: Eduard Tombak, Ilmar Riiswel ja Helmut Miedeberg — kõit kaitsew. teen. mineku tõttu, arwates 1. now. s. a.

Keila k.: Oskar Miller — kaitsew. teen. mineku tõttu, arwates 1. now. s. a.

Waldiski k.: Edgar Wihalem, Theodor Einsild ja Fr. Simson — kõit elukoha muutmise tõttu, arwates 5. detf. s. a.

Saku k.: Herbert Grustam ja Jaan Polma — mõlemad elukoha muutmise tõttu, arwates 1. detf. s. a.

Pääsküla-Tänafilma ü. r.: Martin Rebinau ja Johan Kell — mõlemad elukoha muutmise tõttu, arwates 4. detf. s. a.

Rehatu k.: Jüri Anderson ja Gustaw Pohl — mõlemad elukoha muutmise tõttu, arwates 1. sept. s. a.; Jo-

hannes Mölder ja Heinrich Kilu — mõlemad kaitsew. teen. mineku tõttu, arwates 1. nov. s. a. ja Heinrich Rosenberg, arwates 1. weebr. 1932 a.

Kaitse k.: Jaan Edowald, Ertmann Saarik, Gustaw Molokof ja Georg Kubli — kõik kaitsew. teen. mineku tõttu; Eduard Uaser ja Al-der Simson — mõlemad eluk. muutmise tõttu, arwates 1. nov. s. a.

Kiisipere k.: Oskar Ulmental, Elmar Odra, Woldemar Tassenberg, Ewald Umberg, Woldemar Lindmann ja Johannes Jüri p. Lehtmann — kõik elukoha muutmise tõttu, arwates 5. detf. s. a. ning Arnold Ujaots — kaitsew. teen. mineku tõttu arwates 1. nov. s. a.

Peningi k.: August Päsfa, arwates 1. maist s. a.; Heinrich Mets ja Daniel Oper — mõlemad eluk. muutmise tõttu, arwates 15. sept. s. a.

§ 9.

Malewa koosseisust lugeda lahkunuks loiu osawõtu tõttu k. tegewusest alljärgnewad kaitseleitlased:

Lotfa üks. rhm.: Aleks. Koopa, arwates 22. nov. s. a.

Kaitse kompaniist: Alfred Järbach ja Oskar Petofer — mõlemad arwates 22. nov. s. a.

§ 10.

Malewa koosseisu lugeda wastu- võetuks alljärgnewad kodanikud:

Malewa staabi komandosse: Werner Toom, arwates 15. detf. s. a.

Lotfa üks. rhm.: Al-der Mühlbach, Artur Einström, Jakob Koolmann, Heinrich Wahtras, Eduard Reider ja August Laut, kõik arwates 15. detf. s. a.

Muija kompaniisse: Al-der Niin — arwates 15. detf. s. a.

Rõnnu k.: August Rõrbe — arwates 5. detf. s. a.

Peningi k.: Martin Kala ja Woldemar Nahkur — mõlemad arwates 22. nov. s. a.

Urutüla ü. r.: Karl Soakit — arwates 1. maist s. a.

Kaitse k.: Martin Lewald, Eduard Einberg — mõlema arwates 6. detf. s. a.

Kiisipere k.: Eduard Leismann, Johannes Lehtmann ja Adolf Leismann — kõik arwates 5. detf. s. a.

Sarju-Risti k.: Alfred Jansson, Herbert Miklow, August-Rudolf Sinolt, Paul Lilleberg, Johannes Reiwald ja Al-der Schults — kõik arwates 22. nov. s. a.

Sarku k.: Elmar Tamm — arwates 27. nov. s. a.

Rehatu k.: August Kurg, arwates 27. nov. s. a.

Saku as. üks. rhm.: Johannes Reisberg, arwates 27. nov. s. a.

Pääsküla-Taanasma üks. rhm.: Haral Rärmas, arwates 6. detf. s. a.

Saue k.: Al-der Takenberg, Ferdi-

nand Tiirwelt, Arnold Palm — kõik arwates 5. detf. s. a.

Lohu üks. rhm.: Karl Ruzsmann, arwates 6. detf. s. a.

Kohilapaberiv. üks. rhm.: Al-der Paan, arwates 20. nov. s. a.

Rehta k.: Julius Uus ja Jaan Sa- rap — mõlewad arwates 22. nov. s. a.

Järwakandi II. k.: Johannes Erm, arwates 16. nov. s. a.

Kohila k.: Madis Rast, arwates 16. nov. s. a.

Jugliste k.: Oskar Raal ja Jaan Rutsar — mõlemad arwates 5. detf. s. a.

§ 11.

Sarju malewast lugeda väljajõe- taks alljärgnewad kaitseleitlased:

Sagudi kompaniist: August Kraam, arwates 5. sept. 1932 a.

Rehatu k.: Eduard Nairismägi, arwates 1. sept. 1932 a.

Sageri k.: Wiktõr Sarkmees, arwa- tes 16. detf. 1932 a.

(R. Saar)

major, Sarju malewa päälit.

Malewa pääliku korraldused.

29. Kõigil kaitseleitlastel, kelle käes weel ümberpuurimata jaapani wintpüssid, toimetada need kuni 24. detsembrini s. a. oma üksuse pääliku kätte.

Üksuste päälikutel kõik üksuses olevad ümberpuurimata jaapani wintpüssid ja jaapani wp. padrunid saata malewa staapi hiljemalt 29. detsembriks s. a.

1. jaanuarist 1933 a. alates ei saa enam jaapani lastemoona väl- jaantud.

30. Nimetan praeguse Keila kom- panii ümber „Keila 1-ks kompaniiks“ seniste päälikute juhatusel 20. detf. s. a. Keila alewi administratiiv piires moodustada „Keila tehniline 2-ue kom- panii“ Keila malewkonna gaasigaitse, sibe, ja raske klp komandodest.

Keila tehnilise 2 kompanii pääliku ko- husetäitjaks ja organiseerijaks määran k. D. Kilgas'e, arwates 20. detsembrist s. a. tema abi k. t. — Keila mlw. gaasi- kaitse komando pääliku J. Kulpi, arwates 20. detsembrist s. a.

Määratud päälikutel kohe kompanii organiseerimisele asuda.

Keila 1 kompanii päälikul A. Ulter'il Keila alewis asuwate komandodele välja- antud warustus akti järele üleanda ja D. Kilgas'el wastu võtta. Üleandmise akt esitada malewa staapi warustuse ümberarwestamiseks.

(R. Saar)

major, Sarju malewa päälit.

Uwaldan teadmiseks ja käsitamiseks üldise kaitsekawa kaitseleitlaste kõr- gendamiseks n.-allohwitserideks:

„I. jagu.

Üldine kaitsekawa
kaitseleitlaste kõrgeendamiseks
noorem-allohwitserideks.

(Ü. S. R. L. n.-allohw.).

Wabar. Walituselt 15. 10. 32. antud seadlus).

A. Üldosa.

1. **Distipliin.** (R. D. S. 02. 04. 30).

Distipliini mõiste ja distipliini wa- jadus kaitsewäes ja kaitseleitluses (Sm §§ 7—12 ja R. L. kodukord) Distipliinaar- wõim Ulemuse distipliinaarwõim ja koh- tudõimu wahelord (R. D. S. §§ 1 ja 2). Allohwitseri kui pealiku ja juhi ülesan- ded distipliini ssendamisel kaitsewäes ja kaitseleitluses (Sm. §§ 77—101 ja R. L. kodukord) Distipliinaararistused kaitse- wäes ja kaitseleitluses; nende täidewõime. Distipliinaarkohus. (R. D. S. §§ 5—8 ja 11—21 ja R. L. kodukord). Rea- meestele ja ajateenijatele allohwitseridele määratawad aristused (R. D. S. §§ 22 ja 23). Mida peab ülem arwestama distipliinaararistuse määramisel (R. D. S. § 30) Saõulema abi, jaõulema ja rühma- wanema wõimupiirid distipliinaararis- tuste määramisel R. D. S. §§ 36—40 ja 45). Raebused ja nende awaldamise kord (R. D. S. §§ 61—70, 72, 73, 75 ja 76). Ülema ja wanema haawamine sõna ja teoga (S. N. S. §§ 96—98 ja 100—103). Käsu mittetäitmine ja wastu- hakkamine (S. N. S. §§ 104—108, 110 ja 112) Wahkonna teenistuskohuste täitmisel wiibiwate isikute haawamine sõna ja teoga (S. N. S. §§ 113—116 ja 120—123). Toetus olek, omawoli- line lahkumine ja tähtajaks teenistusse mitteilmumine (S. N. S. §§ 124—131, 133, 134, 136 ja 137). Wahiteenistuse ja korrapidamise määruste rikkumine (S. N. S. §§ 153—161). Aristused süü- tegude eest, mis on korda saadetud sõja- wäljal ja lahingutes (S. N. S. §§ 243—246 ja 248).

Märkus: S. N. S. esitatud küsi- mustes nõutakse teadmisi üldjoontes.

2. Sifekord.

(Sisemäärustik 17. VIII 27.).

Riigikaitsest ja kaitsewäeteenistusest (SS 1—6). Käsi ja käfutäitmine (SS 13—23). Sisemine ja wäline sibe (SS 24—29). Isamaaline ja riiklik meeoleu (SS 30—33). Kaitsewäelase kusest (SS 34—37) Kaitsewäelase peamised omadused (SS 38—46). Kaitsewäelase üldkohused (SS 47—67 ja lisa nr. 1). Ülemad ja käsualused (SS 68—69). Wanemad ja nooremad (SS 70—75). Ülema iseloo-

mustus, omadused ja üldised kohused (§§ 77—101, 115, 143 — viimane lõik, ja 183) Alkohwisferide ja sõdurite üldkohused (§§ 102—109). Raitsewäe kombat. Üldised alused. (§§ 110—114 — üldjoontes). Sõjaväeline viisatus (§§ 116—133). Raitsewäelaste wastastikune nimetamine (§§ 134—136). Raitsewäelised terwituse- ja soowõnad ja wastused neile (§§ 137—141). Üksikterwitamise viis ja kord mitmesugustel juhtumistel (§§ 142—154). Meeskondade terwitamine (§§ 155—170) Ettekanbega esinemine ja enda esitamine (§§ 171—175 ja 176 viimane lõik). Raitsewäge üldine jaotus (§ 184). Jaotusele ja tema abi kohused (§§ 417—424). Toitlustaja (§§ 435—438, 644—647 ja 657—676). Rott (§§ 447—449). Rühmajagaja (§ 690). Mäteenijate toitmine (§§ 677—679). Ööpäewase teenistustoitkonna koosseis (§§ 468—472). Ewõtoitkond (§473). Teenistustoitkondaminejate ettevalmistamine ja väljastamine toimetkonnawaatusel (§§ 479—482). Teenistustoitkondlaste üldkohused (§§ 484—490). Toitkonna relwastus (§ 491). Ürestiruumi korrupidaja (§§ 520—528 ja lisad 3, 22 ja 23). Ühisöögi korrupidaja (§§ 539—547 ja lisad 3 ja 24). Rompani korrupidaja, korrupidaja abi ja walwurid (§§ 550—569 ja lisad 3, 25, 26 ja 27). Päewakord — üldalused (§§ 587—588). Hommikune äratus (§§ 589 ja 590). Hommikune ülewaatus ja aja kasutamine kuni õppuste alguseni (§§ 592 ja 593) Öögiagjad (§§ 594—598). Oppe- ja töbaeg (§§ 599—603). Waba aeg (§§ 604 ja 605). Külaliste wastuwõtmine (§ 606). Öhtune loendus ja eha (§ 608). Magamabeitmine ja ülemine üldalgustusele (§ 609). Erakorralise väljalutse üllus ja alarm (§ 612). Kasarmu ruumid ja sissepääde (§§ 615—618 ja lisad 28 ja 30). Kord ja puhtus kasarmu ruumid (§§ 619—626). Põrandate pesemine (§ 621). Üksik number (§ 622). Üksik ülewaatus (§§ 695—698 ja lisa 31). Ögapäewane haigete läbiwaatamine ja arstiabi (§§ 699—703). Raitsewäelaste läbiwaatamine erijuhtudel (§§ 704—706). Haigemajja saatmine ja tagasitulek (§§ 708—710) Haiged rügemendi ambulantsis (§ 717). Wõitlus suguhaiguste wastu (§ 714). Saunas käimine (§§ 716 ja 717). Suplemine (§ 718). Pesu pesemine (§ 719). Disiplinaarselt areteeritute aresti alla paigutamise ja wabastamise kord (§§ 728—732). Ülkumise kord tanaanawal (§§ 733—736). Väljalubamine kasarmu piirkonnast (§§ 737—748 ja lisa 32). Puhtus (§§ 752—757 ja lisa 33). Pühad (§§ 759—760). Omawoliine lahkimine (§§ 761—763).

Raitsewäe ülesanded ja õigused (R. L. kodukord). Raitsewäe koosseis (R. L.

kodukord.) Sisetord kaitseliidus (R. L. kodukord). Jaopäälitu, rühmapäälitu ja nende abide kohused kaitseliidus (R. L. kodukord).

3. Wahiteenistus.

(Garnisoni määrustik 10. X. 28).

Garnison. (§§ 1—6). Garnisoni ülem ja komandant (üldjoontes) (§§ 7—37). Wahiteenistuse eesmärk, mõiste ja toimetkonnad (§§ 38—53) Walweesemete liigid (54—55). Wahiteenistuse worm rakmed, relwastus ja lastemoon (§§ 70—75) Tunnusõna (§§ 76—79). Garnisoni wahtkondade alluusus ja rewideerimise kord (§§ 80—88). Wäeosade siseimine wahiteenistus (§§ 89, 90 ja 92 viimane lõik). Toimetkonna waatus (§§ 94—109 ja lisa 7. Wahtkondade ja esimese wahetuse tunnimeeste wahetus (§§ 110—120). Tunnimeeste paigutus ja asukohad (§§ 121—125). Tunnimeeste wahetus (§§ 126—130 ja lisa 9). Sisetord wahtkonnas (§§ 131—138). Sisselastmine wahtkonna ruumi (§§ 139—140). Wahtkonna riwistamine wahtkonna ruumis ja teotsemine relwadega (§§ 141—143). Wahtkonnast välja saadetud piilurid (§§ 144 ja 145). Wahtkonnaruumid ja nende sissepääde (§§ 146—151). Wahtkonnaulem (§§ 165—206 ja lisad 5, 11, 13, 14, 15). Wahtkonnauema abi ja asetäitja (§§ 207—214). Tunnimehe üldkohused (§§ 215—228). Tunnimehe erikohused (§§ 229—234 ja 259). Walnkond ja walwurid (§§ 235—241). Saatetunnimees areteeritute linnipidamiskohas (§§ 242—244). Wahtkonna lastjalg (§§ 245—248). Erakorralised wahtkonnad tulekahjul ja kodanliste wanglate juures (§§ 249—264). Relwade tarwitamine wahiteenistuses ja korwaliste isikute linnipidamine (§§ 265—272). Terwitamine, auawalused ja ettepanetega esinemine (§§ 273—277). Raitsewäe politseiteenistus (üldjoontes) (§§ 296—322 ja lisa 18). Üksikute raitsewäelaste tulek ja minek garnisonist (§§ 327—329). Väljaspool garnisoni piirkonna haigestunud raitsewäelased (§§ 330—331). Raitsewäe wormi ja relwade kandmine (§§ 332—336). Raitsewäe ja kodanlikkude wõimude wastastikune wahetord (§§ 337—344). Garnisoni wäeosade tegevus tulekahjude ja teiste üldiste õnnetuste ning alarmide puhul (§§ 345—349). Üreteeritute wastuwõtmine, linnipidamine ja wabastamine garnisoni arestimajast ja raitsewäe rawituseasutistest (§§ 384—417). Saateteenistus — üldised alused (§§ 418—425). Üreteeritute saatmine saatetunnimeeste ja saatewalwuritega (§§ 426—452 ja 454—457). Noortelt truuõuetootuse wõtmine (§§ 592—598). Jao- ja rühma alarmikawad ja jao- ning rühmapäälitu tegevus alarmi teostamisel.

4. Terwishoid.

Sõduri jalgade eest hoolitsemise tarwidusest ja selle teostamine. Tähtsamad naha- ja suguhaigused ja nende külgehallawus. Rõhuhaigused ja nende külgehallawus. Sigise teha kiire jahtumine kui põhjus mitmesuguste haiguste tekkimisel. Suplemine ja saun. Abindud jalgade, käte, nää ja kõrwade külmumise wastu. Päälse- ja kuumusepiste

Õsimene abiandmine lahinguwäljal ja õnnetutel juhtumitel. Omaabi praktilised wõtted: põrutuste, wenituste, nikastuste, luumurrete puhul; haawa hoidmine infitseerimise wastu, werejooks ja selle sulgemine, haawatute kandaami valmistamine käepärast olewast materjalist ja haawatute kandmine; abindud inimeste päästmiseks ja elluäratamiseks, kunstlik hingamine, abi minestanuile, uppunuile, ülespoonuile, elektriwoolust tabatuile, määratsejaile ja ninast werejooksu korral.

Toitmisest: wärste ja riikiläinud liha, haige loomaliha tunnused; liha alalhoidmine; wärste ja riikiläinud kala tunnused. Paelusid ja triihinid; jahu, tangud ja teiste kuuwadetoiduainete headuse tunnused

B. Grijaja.

5. Lasteasjandus.

a) Relwade materjalosa.

Wintpüis (wp).

(Raitsewäe tarwitusel olewad süsteemid).

Wp. üldine kirjeldus. Peaosad, nende ülesanne ja ühistõdamine relwa laadimisel ja lastimisel. Wõimalikud korralused relwa osade ühistõös, mis wõiwad olla lastetapistuste põhjusel. Lastetapistuste korwaldamine. Koostwõtmine ja kokupanemine puhastamiseks. Puhastamine; ülewaatus pärast puhastamist; tähtsamate rikete leidmine, mis wõiwad mõjuda relwa tabawusele; korraliku töötamise kontrollimine. Wp padrunid; padruni tähtsamad osad. Padrunite tähtsamad seltsid ja nende tunnusmärgid. Wp hooldamine. Wp padrunite hooldamine. Jao- ja rühmapealiku abi ülesanded lastirelwade hooldamise alal kaitseliidus; relwade puhastamise ja hooldamise korraldamine nende joosutäpsuse ning töötamisefektsuse alalhoidmiseks; lastemoona ning puhastamise materjalide hoidmine ja nende normid. Lastirelwade ja lastemoona alal peetawad raamatud kaitseliidus.

b) Kergetuulipilduja (k.f.)

„Wadsjen“

(Jalgwäe relwade materjalosa. ff „Wadsjen“ 1924).

Kf. üldine kirjeldus (§§ 1 ja 2). Üksikud osad ja nende tähendus (§§ 3—30). Mehhanismi osade töötamine laadimisel ja lastimisel (§§ 40—54). Lastetapistuste äratundmine ja nende korwaldamine (§§ 55—58 ja lastetapistuste tabel nr. 1). Koostõõtmine ja kokupanemine puhastamiseks (§§ 31—39). Hooldamine (§§ 58—61).

Käfigranaadid (tgr).

Kgr liigitus ja lahinguomadused. Meil tarvitusel olevad käfigranaadid. Kgr hoidmine ja vedu. Kgr ümberkäimine.

b) Relwade käsitamine.

Wp alal: katsealune peab olema vähemalt I kl. lastur.

Rf alal: indiviidualne lahingulaste harjutus ühes lihtsamate lastetaktistustega. Harjutuse koostab katsekomisjon.

Kgr wifete alal: katsealused peavad võima saavutada kaugusewistles ja kiirwiskamises tabawuse peale vähemalt rahuldawad tagajärjed.

d) Tulejuhtimine.

Katsealusele nõutakse praktilist oskust:

— isklitult, wahetute ja dieti hääldawate käsklustega ja selgete korraldustega juhtida wp ja rf tuld jao piirides (LEI §§ 120 ja LEII § 261);

— tegelikult täita kõik need kohused, mis LEI § 127 ja LEII ja JEII §§ 392—428 ja 606—614 panevad jaoülema peale jao tule juhtimise alal.

6. Niwi- ja lahingudrill.

(Galawäe määrustik I osa 1922. a. ühes 1925 a. täiendust).

Katsealused peavad võima dieti hääldawate käsklustega tegelikult juhtida koondriwis ja lahinguriwiswistles, iseseiswalt ja rühma koosseisus teotsewat rf- ja l-jagu. Selleks neilt nõutakse praktilisi teadmisi ja oskusi alljärgnewas ulatuses.

a) Niwidrill.

Jao (l ja rf) koosseis. Niwistused. Riitefödur. Soon. Kolonnid. Grandifid kogumismormid (§§ 104—108). Seisang, pöördes ja liikumised. Kogunemine joo- nele ja kolonni. (§§ 109—111). Suuna muutmise. Liikumised. (§§ 112 ja 113). Ümberriwiswistles. Püüfide hakitamine. Paunad mahal (§§ 114 ja 115).

b) Lahingudrill.

Koondatud kolonni liikumine harilikult ja hüpetena (kogu jaoga, ühe-, kahe- jne. kaupa) kolonni harwendamine. Harwendatud kolonni liikumine (§§ 116—119). Harwendatud kolonni nihkumine paremale ja wajakule. Lasturijao paiskumine ahelikku ja trobikonda. (§§ 118—120). Lastekohale asumine, kaewumine, tuliwõitlus ja rünnak (§§ 120—122). Rf-jao paiskumine ahelikku ja trobikonda. Lastekohale asumine, kaewumine, tuliwõitlus ja rünnak. (§§ 120, 121 ja 123). Söduri kohused lahingus jao koosseisus, eriti fidepidamise ja omawahelise koostöötamise alal (§§ 98—103; Galawäe eeskiri 11, §§ 8—14).

7. Raitsewäe weod raud- ja weeteedel.

(Määrustik raitsewäe weodude korraldamiseks raud- ja weeteedel 25. V. 1928).

Rinnakuwarustuse passimine; riided, jalatsid, taskus (mütsid) kantawad wäikesed tarbeasjad; fineli rullid. Seljapaun, selle

fsu; wäljastpoolt pauna juurde koidetud asjad; pauna passimine ja kandmine. Relwad, gaasitorbid, kaewetööriistad ja padrunitasku; nende passimine ja kandmine. Raitsewäe weodokumentid, nende kirjeldus ja tarvitamine (§§ 17, 18, 50, 51, 59, 61, 62 ja 66). Söduri kohused ja õigused wiibimisel raud- ja weeteedel isklitult, weodokumentidega ja ilma (§§ 68—72, 75, 96, 97 ja 99). Söduri kohused liikumisel raud- ja weeteedel eseloni koosseisus. Eseloni wahtkonna ja waguni walwurite kohused. Sanitarmäärused sõidu ajal. (§§ 324, 325, 330, 333, 335, 259-261, 343-346). Kaubawagunite ja waguniplatwormide fiskejeaded södurite, relwade ja warustuse weoks. Laadimise abinõud ja kohad (üldjoontes). (§§ 382—385, 389, 390, 391-405, 408, 409, 410, 412, 414, 415, 417, 419, 421, 422, 427). Peale- ja mahalaadimine (§§ 294, 295, 360-362, 300-305, 363-368, 307—316, 318-320, 370-374).

8. Lahinguline ettevalmistus.

Katsealused peavad võima tegelikult juhtida maastikul iseseiswalt või rühma koosseisus teotsewat rf- ja l-jagu igajuguste lahingu- ja julgestuseüleannete täitmisel ja omama selge ettekujutuse rühma wõitlusewiiside kohta pealetungi- ja kaitseüleannete täitmisel (JE II, §§ 8—16, 21—23, 40—59, 65—68, 70, 71, 78—82, 100—107, 122, 123, 392—428, 606—614, 364—391 (üldjoontes), 596—605 (üldjoontes), 630, 631, 634, 639, 640, 705, 706, 709—711, 712, 721 p.a ja DE §§ 131, 134, 136—139, 141—143).

9. Wälifindlustamine.

(Wionerieeskiri I osa 26. I 1932).

Lastepesad lasturile (§§ 249—252). Ühendusekraamid (§§ 253—261). Kaewutud (§§ 263—273). Rf ja rf tulepositsioonid (§§ 280—288). Tõkkes (§§ 301—303, 305, 306, 308—310, 312, 313, 315, 316, 318, 319, 321, 323, 324, 326, 327, 329, 330—333). Warjendid (§§ 334—337, 340, 342, 345—347, 349, 351—354, 356, 358, 361, 364, 368). Waarlusepunktid (§§ 403—407, 409, 411, 416). Laste- ja wõitlusewälja puhastamine (§§ 418—421). Wälifindlustiste täiendamistööd (§§ 423—426, 428—430, 436, 438, 439, 442—454). Tööriistad (§§ 145—148, 150—154, 157, 158). Mõõburistad (§§ 162—164). Materjalid (§§ 181, 183, 185, 186, 191, 193, 194, 196, 197, 198, 200, 201, 203, 204). Moondamine (§§ 210—216, 229—239). Jao, rühma ja kompani positsiooni üldkju kaitse.

M ä r t u s. Katsealustelt nõutakse selget ettekujutust wälifindlustamise kohta; täpsate arwude teadmisi neilt ei nõuta.

10. Sideasjandus.

Wirgatsiteenisus — jalawirgatsid Dp-tilised ja alustilised signaliseerimise wahen-

did: lipud, tasku- ja heklamp, wile, pasun, fireen. Kaitseleibidus kasutataw signaallõud (katsealusele ei nõuta kiirust signaliseerimisel. Telefoniaparaadi ehitus (üldjoontes). Elementide asetamine aparaati. Lihtsamate rilette parandamine. Kaabli wendamine, jätamine ja torrasoleku proowimine. Aparaadi ühendamine kaabliga ja maaga. Kõnelemine telefoni kaudu. Telifonogramme edasiandmine ja wastuwõtmine.

11. Topograafia.

Maapinna reljeef, loodusliitid ja kunstliitid esemed maastikul, nende kirjeldamine ja nende mõju üldine hindamine sõjategevuse seisukohalt. Ilmakaared ja nende määramine, orienteerumine maastikul (päewal ja öösi). Kompas ja selle kasutamine orienteerimiseks. Maastiku graafiline kujutamine. Topograafiline kaart ja plaan ja nende tarwidus sõjategevuses (üldjoontes). Kaardi ja plaani mõõt ja selle praktiline kasutamine. Topograafilised leppe- märgid loodusliitide ja kunstliitide esemete tähendamiseks paberile. Mõistetud maapinna reljeefi kujutamiseks horisontaalidega. Kaardi (plaani) orienteerimine maastikul; oma asukoha leidmine, antud suuna määramine ja kauguste mõõtmine. Koordinaat wõrpuga kaart. Punkti koordinaatide lugemine. Lihtsam trokii walmistamine. Perspektiwwisandi walmistamine.

12. Gaasiasjandus.

(Suhendid gaasitaitse torbidute käsitamiseks 1928).

Lahingugaas wõitlusabinõuna. Hari-likud, terwiiele kahjulikud gaasid) suits, wing, fumbunud õht — lämmastikgaas). Lahingugaasid, nende tarvitamine sõjas wõitlusewahendina ja nende wõrdlus tulirelwoga (Galawäe eeskiri II osa §§ 113, 115, 117—119). Lahingugaasid ja nende omadused. Mürgised gaasid ja nende mõju. Ürritamad ja piisartekitawad gaasid. Üveriit ja lewisiiit mõjuwamate mürtainetena (Galawäe eeskiri II osa § 114). Lahingugaaside mõju warustuse, relwade, joogiwee, toiduainete jne. peale. Üldmõistetud gaasijõja tehnilistest wahenditest: üldmõiste gaasimürskude ehitusest, nende mõju iseloomust, tarwitamise reeglitest ja ilma ning maastiku mõjust (Galawäe eeskiri II osa §§ 116—118); gaasipildujad, lennukite gaasipommid, käsi- ja püüfgranaadid; suitupommid katewahendina (Galawäe eeskiri II osa § 119). Raitse lahingugaaside wastu: indiviidualkaitse wahendid (gaasikaitsetorbid, kaitseülifond); kollektiivne kaitse gaaside wastu (gaasivarjendid, maastiku puhastamine lahingugaasidest). (Galawäe eeskiri II osa §§ 124—127).

Gaasikaitsetorbid: torbitu, kurna ja kande- bauna peamised osad ja nende oistamine; torbidute hooldamine ja järelewaatus (niwõrra, kui see kuulub allohwiiseri ülesannetes). (Suhendid gaasikaitsetorbidute käsitamiseks) ja Warustusewalitsuse ülema

ff. nr. 7, 1926. a. liisa); torbitute läsitamine. Gaasivarjendite tarvitamise reeglid. Abinõud relwade, warustuse, toiduainete ja hobusemoona hoidmisel lahingu- gaasid eest. Esimene abi gaasiga mürgitatuile. Ettetalmistuse abinõud waenlase gaasifallaletungi ootamatuse wastu puhkel, rännakul ja lahinguolukorras.

Katsealuselt nõutakse, et ta peab suutma täita järgmised harjutused gaasikaitsetorbi- tuga:

1. gaasikaitsetorbitu pähepanemine 10 sekundi jooksul ja temas rahulikult wiibimine . . . 10 min.;
2. sammul liikumine 10 "
3. puhkus (seista) 10 "
4. liikumine (tiirammul) 5 "
5. puhkus (seista) 10 "
6. jooks (harilik) 2 "
7. puhkus (seista) 5 "
8. järkjooksud 50 sammu kaupa ja 1-minutiliste peatustega lastmijets 5 "
9. puhkus (seista) 5 "

Kokku 60 min.

13. Instruktori oskused.

Katsealuselt nõutakse instruktori oskusi nendel aladel, kus tema, kui kaitseliidu allohvitser on kohustatud efinema õpetajana ja selles ulatuses, nagu seda ette näewad kaitseliidu kawad.

Katsealuselt nõutakse, et ta suudaks täita instruktori kohuseid:

1. **Zalawäe laskeasjanduses:** wp ja kgr materjaloja õpetamise, läsitamise ja hooldamise alal.
2. **Riwidriillis:** 1- ja 2-jaos ettevalmistamise alal.
3. **Gaasiasjanduses:** gaasikaitsetorbi- tute läsitamise alal.
4. **Lahingudriillis ja lahingulises ettevalmistamises:** 1- ja 2-jaos taktikalise ettevalmistamise alal.

Kaitselehtlasi kes soowivad auasfimes kõrgendamise katsetest osawõtta tuleb aegsasti hakata end ettevalmistama määrustite tundmises. Kawas nimetatud määrustitele saab osta „Sõduri“ talitusest Tallinnas, Toomkooli nr. 7.

Praktiliste oskuste ja teadmiste wärse- fendamisels ja omandamisels korraldatakse Malewas jaanuari, weebruari ja märtsi kuudel ning sügisel oktoobri kuul päälikutele õppepäewad, milladest on tarwilik osa- wõtmine.

Peale selle korraldab malewa staap katsetest osawõtjatele Tallinnas õppepäewad. Õppepäewadel ja kursustel saab läbiwõetud laskeasjandus, rivi-, lahingudriill, lahinguline ettevalmistus, wälifindlustamine ja gaasi- asjandus, niipalju kui aeg wõimaldab. Men- de ainetega tuleb aga ka kaitselehtlastel kodus määrustite järele tutvuneda.

Katset saawad olema oktoobri kuu lõpul 1933 a. (kuupäew pole kindel).

On soowitaw, et rohkem kaitselehtlast

auasfimes kõrgendamise katsetest osawõtjaid ja seega oma teadmisi wärsefendats, mis wäga tarwilik riigikaitse seisukohast ja kaitselehtlaste töö-tegewuse korraldamisel.

Päälikutel (reamehed ja kapralid), kes soowivad katsetest osawõtta, teatada malewa staapi, hiljemalt **20. jaanuariks 1933 a.**

(R. Saar)

major, malewa päälit.

Õppused.

Jaanuari kuul 1933 a. peetakse kom- paniides ja üksikutes rühmades, peali- kute, püstol-klp. „A. T.“ meeskondade ja noormalewlaste õppused ning kontroll- kogumised ja üldõppused instruktorete piirkondade järele järgmiselt:

I. Wanema instruktori õppepiirkonnas:

1. Kontrollkogumine ja üldõppus:

Rae komp. Lagedi rühma kõigi kaitse- lehtlastele kogumine päälit Tomsoni ta- lus. Algus 8. jaan. kell 11.00, lõpp 8. jaan. kell 17.00.

Mõigu üks. r. — kõigi kaitseleht- lastele. Kogumine ü. r. pääliku poolt määratud talus. Algus 15. jaan. kell 10.00, lõpp 15. jaan. kell 16.00.

2. Päälikute õppused:

Mõigu ü. r. kõigile päälikutele ja laskejahatajatele. Kogumine Särweküläs, ü. r. pääliku poolt määratud talus. Algus 13. jaan. kell 10.00, lõpp 14. jaan. kell 16.00.

Rae komp. kõigile päälikutele ja laskejahatajatele. Kogumine Rae wal- lamajja. Algus 20. jaan. kell 10.00, lõpp 21. jaan. kell 16.00.

3. Püstol kuulip. „A. T.“ õppused:

Mõigu ü. r. kuulip. „A. T.“ mees- konnale. Kogumine rühma laskerajale. Algus 14. jaan. kell 14.00, lõpp 14. jaan. kell 16.00.

Rae komp. kuulip. „A. T.“ mees- konnale. Kogumine Rae wallamajja. Algus 21. jaan. kell 16, lõpp 21. jaan. kell 17.00.

Õõpäewad malewa staapis: 2.—5., 11., 18. ja 25.—31. jaan.

II. Kuusjalu instruktori õppepiirkonnas.

1. Kontrollkogumised ja üld- õppused:

Urufüla ü. r. kõigi kaitselehtlastele. Kogumine Urufüla koolimajja. Algus 6. jaan. kell 10.00, lõpp 6. jaanuaril kell 18.00.

Raasiku komp. kõigi kaitselehtlastele. Kogumine Raasiku wallamajja. Algus 8. jaan. kell 10.00, lõpp 8. jaanuaril

kell 18.00.

Anija komp. kõigi kaitselehtlastele. Kogumine Anija wallamajja. Algus 15. jaan. kell 10.00, lõpp 15. jaan. kell 16.00.

Waida ü. r. kõigi kaitselehtlastele. Kogumine Waida seltsimajja. Algus 22. jaan. kell 10.00, lõpp 22. jaan. kell 17.00.

2. Päälikute õppused:

Urufüla ü. r. kõigi päälikutele ja laskejahatajatele. Kogumine Urufüla koolimajja. Algus 4. jaan. kell 10.00, lõpp 5. jaan. kell 16.00.

Raasiku komp. kõigi päälikutele ja laskejahatajatele. Kogumine Raasiku wallamajja. Algus 7. jaan. kell 10.00, lõpp 9. jaan. kell 18.00.

Waida ü. r. kõigi päälikutele ja laskejahatajatele. Kogumine Waida seltsimajja. Algus 23. jaan. kell 10.00, lõpp 24. jaan. kell 17.00.

Anija komp. kõigi päälikutele ja laskejahatajatele. Kogumine Anija wal- lamajja. Algus 13. jaan. kell 10.00, lõpp 14. jaan. kell 16.00.

3. Püstol-kuulip. „A. T.“ õppused:

Urufüla ü. r. püstol-kuulip. „A. T.“ meeskonnale. Kogumine Urufüla kooli- majja. Algus 5. jaan. kell 15.00, lõpp 5. jaan. kell 18.00.

Raasiku komp. püstol-kuulip. „A. T.“ meeskonnale. Kogumine Raasiku wallamajja. Algus 9. jaan. kell 16.00, lõpp 9. jaan. kell 18.00.

4. Klassifitseeritud (kontroll- lastmised):

Rehatu komp. — Randwere laske- rajal. Algus 27. detf. 1932 a. kell 11.00, lõpp samal päewal kell 15.30.

5. Noorte õppused:

Anija komp. noortele ja kaitsewäes mitteteenimil kaitsele. Kogumine Anija wallamajas. Algus 16. jaan. kell 10.00, lõpp 17. jaan. kell 16.00.

Õõpäewad malewa staapis 18.— 20., 29. ja 30. jaan. 1933 a.

III. Keila instruktori õppe- piirkonnas.

1. Kontrollkogumised ja üld- õppused:

Keila komp. kõigi kaitselehtlaste ko- gumine Keila alevi rahwamajas. Al- gus 8. jaan. kell 10.00, lõpp 8. jaan. kell 18.00.

Saue komp. kõigi kaitselehtlaste ko- gumine Saue wallamajas. Algus 15. jaan. kell 10.00, lõpp 15. jaan. k. 16.00.

Wäana ü. r. kõigi kaitselehtlaste ko- gumine Wäana as. Algus 20. jaan. kell 10.00, lõpp 20. jaan. kell 16.00.

Paldiski komp. kõigi kaitselehtlaste kogumine Paldiski tuletõrje seltsimajas. Algus 22. jaan. kell 10.00, lõpp 22. jaan. kell 17.00.

2. Päälikute õppused:

Keila komp. kõigi päälikutele ja lastejuhatajatele. Kogumine Keila al. rahvamajas. Alguis 9. jaan. kell 10.00, lõpp 10. jaan. kell 16.00.

Saue komp. ja Pääsküla-Tän. ü. r. kõigi päälikutele ja lastejuhatajatele. Kogumine Saue wallamajas Alguis 13. jaan. kell 10.00, lõpp 14. jaan. kell 16.00.

Wäana ü. r. kõigi päälikutele ja lastejuhatajatele. Kogumine Wäana as. Alguis 21. jaan. kell 10.00, lõpp 21. jaan. kell 16.00.

Paldiski komp. kõigi päälikutele ja lastejuhatajatele. Kogumine Paldiski tuletõrje seltsimajas. Alguis 23. jaan. kell 10.00, lõpp 24. jaan. kell 16.00.

3. Püstol-kuulip. „A. T.“ õppused:

Keila komp. püstol-kuulip. „A. T.“ meeskonnale. Kogumine Keila rahvamajas. Alguis 10. jaan. kell 14.00, lõpp 10. jaan. kell 16.00.

Saue komp. püstol-kuulip. „A. T.“ meeskonnale. Kogumine Saue wallam. Alguis 14. jaan. kell 14.00, lõpp 14. jaan. kell 16.00.

Paldiski komp. püstol-kuulip. „A. T.“ meeskonnale. Kogumine Paldiski tuletõrje seltsim. Alguis 24. jaan. kell 14.00, lõpp 24. jaan. kell 16.00.

4. Noorte õppused:

Keila ja Saue komp. ja Wäana ü. r. noortele ja kaitsewäes mitte teeninuil kaitseliitlastel kogumine Keila alevi rahvamajas. Alguis 25. jaan. kell 10.00, lõpp 26. jaan. kell 17.00.

Paldiski komp. noortele, kes kursuse lõpetanud katse kawa ulatuses. Kogumine Paldiski tuletõrje seltsim. Alguis 22. jaan. kell 14.00, lõpp 22. jaan. kell 17.00.

5. Klassifikatsioonid (kontroll-laskmised):

Sarku komp. — „Tasuja“ lasterajal. Alguis 29. jaan. kell 10.00, lõpp 29. jaan. kell 16.00.

Tõvapäevad malewa staapis 17.—19., 29. ja 30. jaan. 1933 a.

IV. Rapla instruktori õppepiirkonnas.**1. Kontrollkogumised ja üldõppused:**

Raiu komp. kõigi kaitseliitlaste kogumine Raiu wallam. Alguis 5. jaan. kell 12.00, lõpp 5. jaan. kell 18.00.

Sageri komp. kõigi kaitseliitlaste kogumine Sageri wallam. Alguis 8. jaan. kell 10.00, lõpp 8. jaan. t. 18.00.

Rohila k. ja ükf. rühmale kõigi kaitseliitlaste kogumine Rohila wallam. 15. jaan. kl. 10.00, lõpp 15. jaan. kl. 16.00.

Lohu ü. rühm kõigi kaitseliitlaste kogumine ü. rühma päälitu juures. Al-

guis 16. jaan. kl. 10.00, lõpp 16. jaan. kl. 16.00.

Waltu komp. kõigi kaitseliitlaste kogumine Waltu koolimajja. Alguis 26. jaan. kl. 10.00, lõpp 26. jaan. kl. 16.00.

2. Päälikute õppused.

Rohila ü. r. kõigile päälikutele ja lastejuhatajatele kogumine Rohila wallamajja. Alguis 13. jaan. kl. 10.00, lõpp 14. jaan. kl. 16.00.

Lohu ü. r. kõigi päälikutele ja lastejuhatajatele kogumine ü. rühma päälitu juures. Alguis 17. jaan. kl. 10.00, lõpp 17. jaan. kl. 18.00.

Waltu k. kõigile päälikutele ja lastejuhatajatele kogumine Waltu seltsimajas. Alguis 27. jaan. kl. 10.00, lõpp 28. jaan. kell 16.00.

Sagudi k. kõigile päälikutele ja lastejuhatajatele kogumine Sagudi as. Alguis 23. jaan. kl. 10.00, lõpp 24. jaan. kl. 17.00.

3. Püstol-kuulip. „A. T.“ õppused.

Sageri k. „A. T.“ meeskonnale kogumine Sageri seltsimajas. Alguis 7. jaan. kl. 16.00, lõpp 7. jaan. kl. 18.00.

Rohila k. „A. T.“ meeskonnale kogumine Rohila wallamajas. Alguis 14. jaan. kl. 14.00, lõpp 14. jaan. kl. 16.00.

Rehtna k. „A. T.“ meeskonnale kogumine Waltu Seltsimajas Alguis 28. jaan. kl. 14.00, lõpp 28. jaan. kl. 16.00.

Tõvapäevad malewa staabis 29. ja 30. jaan. 1933 a.

Üldised korraldused.

1. Kontrollkogumistest osawõtta kõigil nimetirjas olevatel kaitseliitlastel.

Kaitseliitlastel kaasawõtta kõik varustus mis kaitseliidu poolt wälja antud: relw, padruid, wõõrihm, padrui tasku, nühis, püsiõli, taktu wõi kaltsu püsiõli puhastamiseks, kaelint, liikmekaart ja muu siin nimetatata varustus.

2. Päälikutel kaasawõtta: varustuse jagamise allkirjade kaust, komp. (ü. rühma) nimetiri alljaotuste järele ja kõik arwepidamise ja majanduse alasse puutuwad raamatud ja kirjawahetuste kaustad. Kõigiks õppusteks ja kogumisteks walmiswaaadata ruumid, ja muretseda selle eest, et ruumid oleksid kätetud ja wastaw arw toolijä wõi pinkijä ja wähe-malt üks laud.

3. Lastejuhatajatel kaasa wõtta lasteraamatud.

4. Püstol-kuulip. „A. T.“ õppusteks „A. T.“ meeskonna päälitl kaasa wõtta püstol-kuulip. „A. T.“, teenistuse (hoolekann) kaust, magasiinid, padruid, kuulip. lasteraamat, wõti ja kõik tagawara osad.

5. Et malewa neile päälikutele ja malewlastele ei korralda kohtadel teisi, erioõppusi kes soowiwad allohwitserideks ülendamist saada ja et need õppused korraldatse kawa kohaselt mis on ette-

nähtud allohwitseride katse viendamisel, siis kõigil osawõtta õppustest ka neil malewlastel kes soowiwad allohwitserideks ülendamist saada.

(R. Saar),
major, Sarju malewa päälit.

Reheline kaswatus.**I.**

Endiste aastate eeskujul korraldatakse Tallinna malewa wõimlas, Kaarli t. 10, harjutus-õppepäewad malewfondades, kompaniide- ja üksikute rühmade kehalise kaswatusse juhtidele, spordipäälikutele ja teistele juhtiwatele tegelastele teadmiste ja oskuste omandamiseks harjutuste, õppepäewade ja wõistluste korraldamiseks omajõududega kohtadel.

Sarjutustest ja wõistlustest osawõtjaille malew saadab igakord wälja 50% hinnaalandusega sõidupileti raudteel **nõudmise järele** ja annab tasuta korteri, kuna 50% sõidutulud raudteel ja omnibusel täie summa tasub sportlaste wälja saatja üksus oma erasummadest.

Sarjutuspäewad on Tallinnas:
(Kogumine Tallinna malewa wõimlasse)

8. jaanuaril 1933 a. kella 09.00—12.00 — wõimlemine ja mängud ning nende korraldamine kohtadel erikawa järele;

22. jaanuaril 1933 a. kella 09.00—12.00 — raskejõustiku harjutused (maadlus, pokk ja tõstmine) ja nende korraldamine kohtadel erikawa järele;

5. weebruari 1933 a. kella 09.00—12.00 — wõimlemine ja mängud ning nende korraldamine kohtadel erikawa järele.

19. weebruari 1933 a. kella 09.00—12.00 — raskejõustiku harjutused (maadlus, pokk ja tõstmine) ja nende korraldamine kohtadel erikawa järele;

5. märtsil 1933 a. kella 09.00—12.00 — wõimlemine ja mängud ning nende korraldamine kohtadel erikawa järele;

19. märtsil 1933 a. kella 09.00—12.00 — raskejõustiku harjutused (maadlus, pokk, tõstmine) ja nende korraldamine kohtadel erikawa järele.

II.

Pokkiwõistlused malewa korraldusel on Tallinnas:

7. jaanuaril 1933 a. kell 20.00—24.00 — rahwuslised pokkiwõistlused Ekrawelliidu loaga.

Wõistlejate ülesandmine Sarju malewa staapi kuni 3. jaanuarini 1933 a. Wõistlejate kaalumine Tallinna malewa wõimlas 7. jaan. 1933 a. kl. 16.00—17.00.

8. jaanuaril 1933 a. kella 19.00—24.00 — malewa meistersõistlused pokkis. Wõistlejate kaalumine wõistluste päewal Tallinna malewa wõimlas kella 17.00—18.00.

III.

Raskejõustiku võistlused malewa korraldusel peetakse:

1) 5. märtsil kell 19.00—24.00 Tallinna malewa võimlas — **malewa meistervõistlused maadluses ja tõstmises.** Võistlejate kaalumise võistluste päeval Tallinna malewa võimlas kell 17.00—18.00.

Osavõtjail teatada nimed, kaal ja klass malewa staapi hiljemalt 1.ks märtsiks oma ütsuse pääliku kaudu.

2) **Raitseleidu üleriiklised raskejõustiku võistlused, Harju malewa korraldusel, 22. ja 23. aprillil 1933 a. Kosel** (kui tee olud ei luba — Keilas). Osavõtjail teatada nimed, kaal ja klass malewa staapi hiljemalt 1.ks aprilliks.

Palun raskejõustiku mehi aegsasti võistluste vastu valmistada, kuidas kohapealsed olud seda lubavad.

VI.

10-ft jaanuarist 1933 a. hakkab ins-

truktor kompaniides ja ütsitutes rühmades harjutuspäevi korraldama raskejõustiku alal.

Palun kompaniide ja üts. rühmade päälikuid teatada malewa staapi 1-ks jaanuariks, kus ja mis ajal soovitakse harjutuspäevi korraldada. Soovitaw on määrata 2 tähtaega, et mitme ütsuse soovil ühel ja samal ajal harjutusi korraldada, oleks võimalik seda lahendada ilma kirjavahetust tekitamata.

(R. Saar)
major, malewa päälit.

„Ümber Eesti“ propaganda suusatamine.

„Ümber Eesti“ suusatamise ütsikasjaline marsruut ja ajajaotus allpool toodud.

Meeskonna suurus kohapealsete olude kohaselt, kuid mitte vähem kui kolm meest. Soovitaw, et meeskonnad võimalust mööda arwurikkamad oleksid.

Liikumine sünnib suuskadel, s. o. kas suusatades, või sõites suuskadel hobuse järele.

Kontrollkaust on kaitseleidu peaostaabi poolt muretsetud väikene kaust nahkses kestas, mis meeskonnalt meeskonnale edasi antakse.

Kausta kannab fiske iga meeskond oma nimed, märked meeskonna väljaastumise ja kohalejõumise aja, suusatee, ilmastiku jne. kohta. Peale selle kleebib iga meeskond võimalust mööda kausta selles määratud erilehele oma ülesvõtte (päewapildi).

„Ümber Eesti“ suusatamisega seotud kulud kannavad ütsused ise oma seltskondlistest summadest iga ütsus oma meeskondade eest.

Ütsustel üksteisega ühendusse astuda kontrollkausta edasiandmise punktide, korteri, sauna ja teiste ütsikasjade kindlaks määramiseks.

„Ümber Eesti“ suusatamise marsruut ja ajajaotus Harju malewa piires.

Päew	Kell	Marsruut	Tee pikkus	Meeskond	Rust ütsusest meeskond
1933 a. 22. jaan.	08.00—10.30	Tallinna — Saue wallamaja	18 km.	Tallinna	
	11.00—12.30	Saue — Keila	10 km.	Harju	Saue
	13.00—17.00	Keila — Nisfi	28 km.	"	Keila
23. jaanuar	08.00—11.00	Nisfi — Risti	20 km.	Harju	Riispere
19. webruar	14.00—17.00	Räru — Rehtna	20 km.	Järwa	
20. webruar	08.00—11.00	Rehtna — Juuru	20 km.	Harju	Rehtna
	11.30—14.30	Juuru — Kohila	22 km.	"	Juuru
	15.00—18.00	Kohila — Suhala	18 km.	"	Kohila
21. webruar	08.00—11.00	Suhala — Kose	20 km.	Harju	Suhala
	11.30—14.30	Kose — Waida	22 km.	"	Kawila
	15.00—17.00	Waida — Perila af.	15 km.	"	Waida
22. webruar	08.00—10.00	Perila af. — H. Jaani	12 km.	Harju	Peningi
	10.30—14.00	H. Jaani — Ruusalu	22 km.	"	Raasku
	14.30—19.30	Ruusalu — Isolehtme	22 km.	"	Riu
23. webruar	08.00—10.00	Isolehtme — Süri	15 km.	Harju	Isolehtme
	10.30—13.00	Süri — Tallinna	15 km.	"	Urutüla ja Rae

„Ümber Eesti“ suusatamise algus on ettenähtud 22. jaanuaril 1933 a, kuid olenedes ilmastiku ja lume oludest võib see tähtaeg veel muutuda, millest täiendawalt saab teatatud.

Wäga soovitaw on, et „Ümber Eesti“ suusatamine saaks kohtadel läbiwiidud hoogsalt, s. o. et ümbruskonna rahwas oleks sellest informeeritud, et meeskondade wastuwõtmine ja ärasaatmine sünniks teatava tseremoniaga jne. samuti on meeskondade pildistamine ja ülesvõtete paigutamine meeskonnale edasiantawasse kausta.

(R. Saar)
major, Harju malewa päälit.

Suusatamise kursus.

1. Malewa staap korraldab **Rannamõisas 16. jaanuarist — 26. jaanuarini 1933 a.** malewa sporttegelastele künnepäewalised suusawalmistamise ja suusatamiskursused.

2. Kursuste eesmärk:

a) täiendada malewa sporttegelaste oskusi ning teadmisi suusawalmistamise ja suusatamise alal;

b) õpetada neid tegutsema õpetajatena ja organisaatoritena suusawalmistamise ning suusaspordi alal.

3. **Kursuste asukoht, ühiskõik ja korter:**

Kursuste asukoht on Rannamõisas, Rannamõisa koolimaja ruumes.

Kursustele ühiskorter tasuta, toidu eest maksta kogu kursuste aja eest 3 kr. 50 snt.

4. Sõit raudteel ja sõidukulud:

Sõit Rannamõisa ja tagasi sünnib kursustele ütsuse erasummade või kursustele omal kulul 50% hinnaalandusega, sõidupileti järele, mida saab malewa staabist nõudmise järele.

5. Kursusest osavõtmine:

Kursusest võtab osa igast ütsusest — üks ehk kaks meest.

Ütsuste päälikutel saata kursustele ai-

nult neid kaitseliitlasi, kes seni malewa kehalise kasvatuse organiseerimise alal on tegutsenud ja kellelt loota on, et nad ka edaspidi malewa kehalise tubliduse arendamiseks saavad töötama.

6. Kursustele ilmumise aeg:

Kursuslastel ilmuda kursuste juhataja päälit **A. Sorf'i** käsutusse Rannamõisa koolimaja ruumidesse **16. jaanuaril 1933 a. kell 11.00.** Lähem jaam — Rannamõisa.

7. Kaasavõetav riieus ja varustus:

Kursuslased peavad ilmuma kõik kaitseliidu vormis. Kõigil olgu kaasas riieutuks: kampsion, suusafindad, suusafaa-pad (sukola suusafidemete klamaritega), soepesu. Peale selle peavad igal kursuslasel kaasas olema 1 paar suuske ühes leppidega, wooditekk, padja püür, 2 lina, käterätid, tagavara pesu, seljakott (vaanits) ja 11 spordimäärused.

(**R. Saar**),
major, malewa päälit.

Allüksuste päälikute korraldused.

Sageri kompanii 1 rühma noor-malewlastele.

Noormalewlastele korraldatakse õppused 1933 a. järgmistel pühapäevadel:

- 8. ja 22. jaanuaril 1933 a.
- 5. ja 19. veebruaril 1933 a.
- 5. 19. ja 26. märtsil 1933 a.

Õppustele kogumine nimetatud päevadel Sageri koolimajja õppuste korraldaja päälit **Ullawina** korraldusse.

(**U. Karp**),
Kompanii päälit.

Kõigile Rõnnu kompanii kaitseliitlastele.

Rõnnu kompanii võimlemisgrupp alustab uuesti oma tegevust **21. detsembrist s. a.** alates on harjutused Rõnnu algkooli võimlas igal kesknädalal kella 20—22. Harjutuste kavas on: a) Sihtvõimlemine, b) Jiu-Jitsu, d) Võistlusmängud, e) Wabaharjutused.

Osavõtt kõigil spordist huvitatud kompanii kaitseliitlastel väga soovitatav. Kaitseliitlaste soovitusel võivad harjutustest osavõtta ka mitte kaitseliitlased, kui võimla ruum lubab.

Veebruaril kuu 1933 a. esimesel poolel korraldatakse Rõnnu algkooli võimlas Komp. poolt kergejõustiku sisewõistlused.

R. Cerik
komp. päälit.

U. Krõnström
komp. spordiplt.

Naiskodukaitse ala.

Kõõmsaid Jõulu Pühi kõigile naiskodukaitsejaille.

On möödunud jälle aasta tublit tööd ja asteldufi. Olgu **Rahu Pühad** selleks, et hetkeks puhata ning uut jõudu koguda eelolevaks aastaks, eelolevaiks jõupingutusteks.

Dünerikast uut aastat, jõudu ja püüvust kodukaitse töös!

(**M. Moore**)
Ringkonna esinaine.

Harju malewa pääliku käskkiri.

Nr. 42.

Tallinnas, 16. detsembril 1932 a.

§ 1.

Rinnitan naiskodukaitse Aruküla jaostkonna walitud juhatus ja rew. komisjoni koosseisus: esinaine **A. Diitenberg**, sekretär **A. Proomann** ja juhatus liimeteks **Marie Kalberg**, **A. Kalberg** ja **S. Uus**. Rewisjoni komisjoni — **Salme Eagle** ja **A. Kalberg**, kõik arwates 4 detf. s. a.

Siendus: Ljh. Nr. 517.

§ 2.

Rinnitan naiskodukaitse Satu walla jaostkonna walitud juhatus jaostkonna koosseisus: esinaine **B. Marmor**, sekretär **M. Siff**, abiesinaine **A. Triimann**, sekretäri abi **A. Esmann** ja kasapidaja **M. Lats**, kõik arwates 3. detf. s. a.

Siendus: Ljh. Nr. 517.

§ 3.

Rinnitan naiskodukaitse Inglise jaostkonna walitud juhatus ja rewisjoni komisjoni koosseisus: esinaine **A. Gross**, sekretär **S. Kwellstein** ja juhatus liimed **A. Kaspel**, **Brecher** ja **A. Lentmann**. Rewisjoni komisjoni — **R. Koch** ja **A. Tikenberg** ja **L. Welberg**, kõik arwates 14. aug. s. a.

Siendus: Ljh. Nr. 517.

§ 4.

On abiellunud ja uueks peretonnanimel omanud:

1. nt. Riisipere jaostkonna liige **Julie Reinhardt** — uueks peretonnanimel „**Rey**“;
2. nt. Wihterpalu jaostk. liige **Salme Wulp** — uueks peretonnanimel „**Liwer**“;
3. nt. Wihterpalu jaostk. liige **Wilhelmine Tõnnison** — uueks peretonnanimel „**Sandwit**“.

Siendus: Ljh. Nr. 1.

§ 5.

Naisk. Harju ringkonnast lugeda lah-kunuks alljärgnewad naisk. liikmed:

Järwakandi jaostkonnast: **Helene Veermanson** — eluloha muutmise tõttu, arwates 1. nov. 1932 a.

Vaitse jaostk.: **Hildegard Reintam** — omal soovil, arwates 12. okt. 1932 a.

Saue jaostk.: **Salme Märka** — omal soovil, arwates 27. okt. 1932 a.

Peningi jaostk.: **A. Wasfil** — omal soovil, arwates 1. jaan. 1933 a.

Rehtua jaostk.: **Linda Adamson**, **Marta Holm**, **Melanie Jakobson**, **Magda Jurikson**, **Selma Krausberg**, **Hilja Lepit**, **Selma Viwer**, **Viina Luppe**, **Helmi Maaris**, **Anna Pseudson**, **Leida Pärt**, **Leida Roos**, **Hilda Saar**, **Hermine Söster**, **Renate Leimann**, **Alma Torim**. **Salme Wiil**, **Linda Wolberg**, **Armida Sunapuu**, **Emilie Mägi**, **Helga Reinholm**, **Leida Univer** — kõik eluloha muutmise tõttu, arwates 12. nov. s. a.

Paldiski jaostk.: **Helga Kalju** ja **Alice Hamm** — mõlemad arwates 6. okt. 1932 a.; **Elly Karutam** — arwates 10. okt. 1932 a. ja **Elwine Hansmann** — arwates 16. okt. 1932 a.

Harju-Risti jaostk.: **Leonita Miller** ja **Mariha Neumaldi** — eluloha muutmise tõttu; **Anna Hausmann** ja **Elis Linsbach** — mõlemad omal soovil, kõik arwates 17. nov. 1932 a.

Triigi jaostk.: **Juuli Wolmerson**, **Juuli Soone**, **Abele Takenberg**, **Mery Kristal**, **Meta Brandt**, **Olga Jürisfon**, **Alice Hohensben**, **Heria Hohensben**, **M. Hohensben**, **Alide Ulas** — kõik arwates 1. sept. 1932 a.

§ 6.

Naiskodukaitse Harju ringkonda lugeda wastuvõetuks alljärgnewad kodanikud:

Harju jaostk.: **Elwine Saakmann** ja **Maimo Tasson** — mõlemad arwates 16. nov. 1932 a.

Saue jaostk.: **Salme Piin** ja **Hilda Wiitmann** — mõlemad arwates 22. nov. 1932 a.

Aruküla jaostk.: **Selma Hasenbusch**, **Salme Uus** ja **Helmy Kalberg** — kõik arwates 27. nov. 1932 a.

Vaitse jaostk.: **Salme Prinkfeldt**, **Selma Einberg** ja **Leida Einberg**, kõik arwates 6. detf. 1932 a.

Wihterpalu jaostk.: **Agnes Kübar**, arwates 5. detf. s. a.

Anija jaostk.: **Agnes Lodo** — arwates 15. detf. 1932 a.

Rae jaostk.: **Hilda Palison**, arwates 27. nov. 1932 a.

(**R. Saar**),
major, Harju malewa päälit.

Rodutütarde ala.

Lapsed annavad elule pidulikkuse, nagu seda lilled ja liblikad loodusele.

See mõte saab meile eriti selgeks jõulupühil, mil laste säravilmsad sulatawad hinged elu argipäewa oma murede ja hädadega, mil tunneme puhast ja ehtsat rõõmu, jõulurõõmu.

Naiskodukaitsele valmistavad eelolewad pühad ka suurt rõõmu, sest ta võib neid pühitseda esimest korda oma lastega — kodutütardega, kes annawad tema olemasolule pidulikkuse, nagu lilled ja liblikad loodusele. Seni tehtud ilus töö lubab pühitseda neid pühi täieliku rahuldustundega, lubab ka julgesti ja kõhlematult astuda uude aastasse, mil ärkame täieliku wärskusega, olles kindel töötulemuste edule ja — **õnnele.**

Päikest, õhku, walgust ja soojust waja iga elaw olend. Neid ammandame elust, noored ja wanad, nende ammandamist elust wõimaldame ka teistele, noorile ja wanule.

Rõõmu ja rahu jõuludeks, õnne ja edu uueks aastaks!

Seda soowib südamest kodutütardele ja nende juhtidele

(Helene Johani)

Kodutütarde Sarju ringkonna wanem.

Kodutütarde ringkonna wanema teatis.

Nr. 2.

Tallinnas, 16. detsembril 1932 a.

§ 1.

Lugeda asutatuks kodutütarde Paldiski jaoskonna II rühm, arwates 30. nov. s. a.

§ 2.

Naiskodukaitse Sarju ringkonna juhatus omal koosolekul 26. XI. s. a. finnitaks Kodutütarde Paldiski jaoskonna wanemaks Jenni Petersoni, arwates 27. sept. s. a.

Siendus. Ljh. nr. 15.

§ 3.

Wabastan kodutütarde Paldiski jaoskonna wanema kohalt Erika Rääril'u elukoha muutmise tõttu, arwates 27. sept. s. a.

Siendus: Ljh. nr. 15.

(Helene Johani)

Kodutütarde Sarju ringkonna wanem.

Naiskodukaitse keskjuhatus saatis kodutütarde ringkonnale alljärgneva töölawana ühes seletusega, mida tuleb arwastada kawade koostamisel ja tööde läbiwiimisel:

Seletusi kodutütarde töökawale.

Enne ütsikute kawade juure asumist olgu üldiselt peatatud koonduste alguse ja lõpp tseremoonial, mille kirjeldus koos Põhimäärustega oli saadetud kõigile ringkondadele. Tseremoonial on kaks ülesannet: 1) peab ta õpetama esinema ja 2) äratama tundeid ja elamusi. Kogemused on näidanud, et tseremoonia algkoolialistele pakub suurt huwi ja nad seda teewad hääl meelel ja suure tõsidusega. Ise lugu on aga keskkoolialistele kodutütardega. Neile võib piduliku tseremoonia sageline kordamine iga tawalise töö koonduse algusel kergesti muutuda tüütawais, wõi koguni tunduda lapfikuna

ja sellega kasu asemel tuua kahju. Kui seda märgatakse, siis oleks soowitaw, et wanemate kodutütarde juures tseremooniatega oldaks tagasihoidlikum, korraldades neid waid nii palju, kui see tarwilistseremoonia käigu tundma õppimiseks. (On seda aga eelmisel astmel tublisti korratud, siis on ta ka selge.) Sarnasel korral ei ole karta, et tseremoonia harukordsetel pidulikkudel koondustel tunduks tüütawana, waid mõjub kahtlemata tundeid ja elamusi teritawalt mitte üksi noortesse waid ka wanadesse. Tawalisi töökoondusi wanemate kodutütarde juures võiks awada rühma wõi salga wanem (selle järele, kas on rühma wõi salga koondus) sõnadega: „Kuulutan tänase töökoonduse awatuks“, mille järele kannab ette päewakorra. Lõpetada võiks sõnadega „Lõpetan tänase koonduse“. Poolkaares koondumist ümber laua ja laulmist alguses ja lõpus korraldagu juht oma äranägemise järele, millal ta seda tarwiliseks ja meeleolukohaseks peab.

Ettearwamiste ärahoidmiseks olgu üldiselt weel tähendatud, miks ei ole eripunktidenä koonduse kawas mainitud kodutütarde pääprintsüübid isamaaarmastus, ligimise armastus j. n. e. Eraldi neid nimetada ei oleks mõtet, sest nende arendamine sünnib kogu aeg Kodutütarde seaduste, märgi, wabariigi hünni ja rahwuswärawide selgitamisel. Wiimastele tuleks kogu töö kestel pöörda erilise tähelepanu.

Kodutütarde

Algajate koonduste kawa

on määratud 8—9 aastastele kodutütardele, kellele käib üle jõu teostada terwe ulatuses Põhimäärustes ettenähtud IV järgu katsete kawa. Koonduste kawas on filmaspeetud, et täiskaswanud juht igaal koosolekul umbes 15 m. jooksul kõneleb selgitab kas mõnda kodutütarde organisatsiooni puutuwat küsimust, wõi käsitab mingisuguseid wiisakuse wõi kõbluse nõudeid. Nii näit. on I koondusel „kodutütarde organisatsiooni mõiste selgitamine ja kes võib olla kodutütar“, III koondusel on „kodutütarde märgi selgitamine“ IV koondusel wiisakuse ja korra algreegliid a) perekonnas b) seltskonnas c) sõõgilauas.“ Siis võib weelgi juurde lisada üht wõi teist IV järgu kawast, mis arwatakse olewat osawõtjatele jõukohane, nagu pealinna ja maakonna linna nimed. Teemad tulewad käsitada lastepäraselt nende wõimete kohaselt. Korrapidajaid kodutütreid on igaal koondusel kaks. Üks neist registreerib osawõtjaid ja walmab üldise korra järele, teine awab koonduse, juhhib koonduse tööd ettenähtud päewakorra järele ja lõpetab koonduse. Järgmiseks korraks walitakse ainult üks uus korrapidaja ja sellele langeb registreerimise töö, kuna eelmise koonduse regist-

reerija korrapidaja nüüd awab, juhhib ja lõpetab. Sarnane moodus arendaks isetegewust ja igaal kodutütrele oleks wõimalik olla kord koonduse juhataja. Tööõpetused ja mäng on koondustel üksteisega seotud. Nõuab töõpetus rohkem paigalolemist, siis peab mäng olema liikumisega. Mõni töõpetus näit. kartulite koorimine tundub isegi wõistlusemänguna. Kolm puhastatud kartulit on igaal lapsel (ta tõi need kaasa, samuti noa ja wana ajalehe). Kõik hakkawad ühel ajal koorima. Siht: a) kes sai esimesena walmis, b) kellel korralikum töö j. n. e. Kui on tegemist lastega, kes kodus alati kartuleid kooriwad, siis ei ole mõtet seda wõtta koondus-kawasse, waid wõetagu selle asemel midagi muud majapidamise töõdest. See on toodud waid näiteks. Täpselt ettekirjutada ei saa, see mis sobib linna lapsel ei sobi maa lapsel ja ümberpöördukt.

Nõõpide õmblemise juures peab wõistluse kõrwal ka ilu, korralikkuse ja waduse nõudeid silmas pidama. See oleks, kui emad annaksid kaasa lastele asju, millele just tarwis nõõpe õmmelda.

Sõõgipõlle õmblemine tahab arendada lastes huwi teisele midagi tarwilikku, kasulikku teha. Igal on kas õde, wend, sugulane kellele võib kinkida (postiga saata kui tarwis) oma õmmeldud ristpistega kaunistatud põllekeste. Sõõgipõlle asemel võib muudugi muud olla — kuid ta peab olema wajakil ese, oma jõuga täiesti lõpetatav. Ra ei ole nõutud, et laps ühel koondusel õmbleks walmis sõõgipõlle. Koondusel alustakse ja antakse juhatusi, lõpetada võib seda kas kodus wõi järgmisel koondusel.

Lastemänge on wäga palju. Mõni mäng arendab filma, teine kõrwa, mõni õpetab tähelepanu, kiiret otsustamiswõimet, julgust, fantaasiat j. n. e. „Kas kingsepp kodus“, „kolme palju, kahte wäbe“ j. n. e., lõbusad liikumismängud, mis arendawad kiiret, otsustawat ja julget liikumist. II koonduse ettenähtud mäng tasakaalu harjutamiseks annab juhile wõimaluse näidata, kuidas peab kõndima ja seisma, et see mõjuks esteetiselt kaasinimestele. Mäng on järgmine: lapsed seisawad reas, pörandal iga lapse ees kas nõõr wõi kriidiga tõmmatud joon. Kõik hakkawad korraga minema. Kes saab esimesena joont möõda kõndides teise seinaga ja kui hästi ta seda teeb.

Dramaatiliste mängu all on mõeldud „lastepidu wäiksel wiisil“, nii nagu lapsed seda isekeskis armastawad mängida. Osa lapsi on publikum, teine osa näitlejad. Ruttu kombineeritakse mõni nõutaw dekoratsiooniese nagu tool, laud ja kantakse ette, kas mõni palafene luge-
mikust, mõni laulukene j. n. e.

Mäng „Sulle, Lehte, wiskan palli“ arendab osawust. Lapsed seisawad rin-

gis, üks ringi kestel palliga. Mõnele ringis seisvale lapsele viistab ta palli sõnadega „Sulle, Maimu (Lehte) viistab palli“. Püüab laps palli, siis viistab ta selle tagasi. Kui mitte, siis langeb ta mängust välja ehl kannab mängu lõpus mingit karistust. Ka kestel seisja peab igakord palli püüdma, muidu kas langeb mängust välja ja ringi tuleb mõni muu võti kannab mängu lõpus samuti karistust. Mäng „Pim, pim pane kell käima“. Lapsed valmistavad wanadest vihukaantest kella numbrikuuad, millel paberinaestega kinnitakse kella osutid, mida kerge ringi ajada. Ühel lapsel on käes kellukene, ja sellega lööb ta aega, teised lapsed kuulavad löökide arvu ja selle järele seavad oma kellad. Kellel esimesena valmis, see on võitnud.

Waituse saavutamise on kõige tähtsam distipliini harjutamine. Käsure „nüüd waitus“ peab järgnema waitus. See nõuab harjutamist enne kui suudetakse kuigi kiiresti saavutada waitust. Sügav waitus mõjub salapäraselt, õpetab lapsi mõistma ja kuulama waitust. Pärast waituse katkestamist võib küsida, mida keegi waituse ajal mõtles või kuulis.

Töökawa kodutütarde IV järgu katsetele ettevalmistamiseks

on määratud vähemalt 10—12 aastastele ja koostatud vastavalt Põhimäärustes ettenähtud IV järgu katsetele. I, II ja III loonduse kawas on sulgudes näidatud tarvitataw materjal. Erilist tähelepanu tuleb pöörata kodutütarde seadustele. Soovitam on seaduste seletamist korraldada vestluse näol, kus laste lapsi endid avaldada, kuidas nad ühest või teisest seadusest aru saavad ja kuidas nad neid tegelikult elus täidavad. Väga soovitam on töötada koos emakeele õpetajaga, kodutütarde laste valmistada kirjalikke töid või väljamõeldud jutufest, mille teemiks on mõni kodutütarde põhimõte. Et lapsi seejuures virgutada, võib paremaid töid avaldada „Õpilastelehes“. IV loonduse kawas on nimetatud jaoksõnnawanema abi (rühmaema) see on täiskasvanud inimene, kes töötab nõuandjana ja hooldajana iga rühma juures ja vastab noortekaste juures wana kotkale. VI loonduse kawas on nimetatud naistegelase ajaloo jutustamine. Siin peaks katsuma asja nii korraldada, et lapsed ise mõne naistegelase juure lähewad ja paluwad endile jutustada oma elulugu, mis nad siis ülestkirjutavad ja järgmisel loondusel ette loewad. Wirgutamiseks võib jällegi kõnelda paremate elulugude avaldamist „Õpilastelehes“. Ei ole tähtis igakord otsida suure populaarsusega naistegelast, sest selliseid pole palju ja kordamine oleks igaw. Iga ema ja wanaema on oma elus midagi teinud, mis wäärt on,

et lapsed seda õpiks hindama. Mis puutub esimesi abi, siis on soovitam, et seda teeks kooliarst, kus see võimalik. Väga tarwilik on aga, et lapsi lastakse praktiliselt sidemeid teha ja neid tutvustatakse haawade puhastamisega ja haawade arstimisega (rohtudega) neid näidates.

Töökawa kodutütarde III järgu katsetele ettevalmistamiseks

on eelmise töökawa jatt. Selles korduwad üksikud küsimused, nagu kodutütarde seadused ja naistegelaste elulood. Nende kohta mõiks belda üldiselt seda sama, mis eelmises kawas belbud samade küsimuste kohta, ainult nõuded wõiwad olla pisut suuremad. Lisanduda mõiks weel wälismaa naistegelased ja nende elulood, kus tuleks kasutada trükitud materjali, kuid kahjuks on see raskesti kättesaadaw, naisajakirjades ilmuvad naistegelaste elulood ei ole kirjutatud laste jaoks, kuna sisseldades päämiselt küwi andmeid, ei paku neile huwi. Seepärast tuleks päämiselt kasutada seda sama teed, millest kõneldud eelmise kawa puhul.

Uuena esineb II loonduse kawas nimetatud jutude jutustamine, siinjuures tuleb filmaspidada kahesugust sihti, esiteks oskust jutustada jutte wäiksematele lastele, oma õdedele, wendadele, keda kodus sageli usaldatakse suuremate laste hooliks, teiseks, osawust jutustada omaealistele või wanematele, mida võib meeldiwa waheldusena kasutada wäiksemas seltskonnas või jalutuskäitudel. Rumalgi juhul tuleb esitada erinewaid nõudeid nii aine walikus kui selle käsitamise seisukohalt. Kuid mõlemad peawad arendama jutustamise osawust. IV loonduse kawas on Kodutütarde põhimääruste kawa üldjoontes. Seda on kõige otstarbekohasem käsitada nõnda, et klassi tahwile joonistatakse steem, milles on näidatud, oma Kodutütarde salga ja rühma ühendus naistekodulaitse ja kaitseliidu laudu Kaitseliidu ja naistekodulaitse lestjuhatusega. Ühenduses sellega tutvustatagu organisatsiooni juhtimisega, märkides skeemil ära juhtiwad isikud (Põhimäärused III peatükki). Selle järele mõiks koos lastega läbi lugeda I, II ja IV peatükki, seletades ühtlasi neid mõisteid, mis wõiksid olla muidu arusaamatud.

Lugemisele mõiks aga eelistada täiskaswanud juhi seletust, kus lihtsamal kujul antakse edasi nimetatud peatükkide päämõtet, wältides neid mõisteid, mis kuulujatase mõiks teha raskesti. I ja VI peatükki wõiwad välja jääda. VII peatükki tutvustatakse järkjärgult, ette valmistades järgu katsetele. VII loonduses ettenähtud sõlmede kõitmise kohta wõib leida Noortekotka käsiraamatust V.

Lõpuks olgu juhitud tähelepanu sellele, et ühegi kawa käsitamisel ei tohiks kiirustada, sest wastafel korral arendamiseks

kodut. päälistaudsust, mis mingil tingimisel et tohiks olla lubataw kodut. kaswatusliikude põhimõtte seisukohalt. Kõik mis tehakse, olgu hästi tehtud, seda põhimõtet pidagu meeles täiskaswanud juhid ja sissendagu seda ka noortesse. Pääle kewadel ilmunud „Juhtnõbrid kodut. organisatsioonil“ wõib töö juures eduga kasutada „Noorte Kotkaste käsiraamatut I ja V ja „Noorte Kotkaste“ peastaabi teateid, saadawal Noorte Kotkaste peastaabis Raarli t. 8.

(S. Johani)

Kodutütarde Harju ringkonna wanem.

Noorte Kotkaste ala

Ei ole esimesed jõulud, kus Harjuma poiste pere hulgas on erilisi mehi, kel mütsidel kotka ja liilia kujutis ning südames noortekotka tööted.

Ja kui jõulud on laste pühad, siis täie rõõmuga astub pühade ringi just ka see meie noor kaardivägi.

Teame, et need on eesti jõulud, kodumulla pühal pinnal, oma kihelkonna kiriku nii tuttawate kellade helisemisel rüvetamatus perekondlikus rahus.

Poisid, just meile, kes me oma väikese elu juba kodumaaga sidunud oleme, olgu pühad õnnistusrikkad ja armastuses maa ja kodu vastu kinnitavad.

Palju valgust ja soojust!

(E. D. Kansmann)

N. K. Harju maleva wanem

(Olev Reinthal)

N. K. Harju maleva plk.

„Noorte Kotkaste“ Harju maleva wanema käskkirj

Nr. 14.

Tallinnas, 17. detsembril 1932 a.

§ 1.

Noorsootegelase Voldemar Kuhlbergi määratud maleva lippuriks, arvates 20. dets. 1932 a.

§ 2.

Teenistuse huvides vabastan Rapla malevkonna wanema k. t. J. Saksbergi temale pandud kohustustest ja määran uueks Rapla malevkonna wanema k. t. J. Tamm'e, arvates 1. augustist s. a.

§ 3.

Kinnitan Laitse rühma kotka k. t. seltskonnategelase Jaan Gefria, arvates 1. maist k. a.

Alus: Vastav ettekanne 2. V 32.

§ 4.

Vabastan Saku asunduse rühma kotka k. t. kotkapoeg Artur Jaanus'e

temale pandud kohustustes, arvates 5. II 32. ja kinnitan samast päevast arvates uueks rühma kotka k. t. senise kotka abi kotkapoeg Gustav Orav'a. Uueks kotka abiks kinnitan kotkapoeg Valter Ots'a.

Alus: Rühma vanakotka ettekanne nr. 9.

§ 5.

Kinnitan Jõeletme rühma peakoosoleku poolt valitud staabiliikmed järgmiselt: kotka abiks Bernhard Sepa, lippuriks Valter Rebase ja signalistiks Hugo Maisa, arvates 1. II 32.

Alus: Vastav ettekanne 11. II 32.

§ 6.

Alavere-Pikva rühmas kinnitan rühma vanakotkaks J. Maasikmäe ja kotkaks V. Kuuskmann'i, arvates 1. II 32, vabastades neid ühtlasi endistest kohustustest rühmas.

Alus: Vastav ettekanne 8. II 32.

§ 7.

Alavere-Pikva rühma kotka abi k. t. Helmüt Adamovitsch'i vabastan temale pandud kohustustest elukoha muutmise tõttu, arvates 1. I 1932 ja määran uueks kotka abi k. t. Eduard Kala, sama rühma lippuri k. t. Oskar Kremm'i ja signalisti k. t. Erich Loeberg'i, kõik arvates 1. II 1932.

Alus: Vastav ettekanne 4. II 32.

§ 8.

Ravila rühma kotka k. t. kinnitan Kose algkooli õpetaja Alfred Raudseppa'a, arvates 1. nov. k. a.

Alus: Vastav ettekanne 10. nov. 1932 a.

(Ed. Kansmann)

N. K. Harju mlv. vanem.

Noorte Kotkaste Rapla mlvk. vanema käskkiri

Nr. 1.

Raikülas, 10. augustil 1932 a.

§ 1.

Olen asunud Noorte Kotkaste Harju maleva Rapla malevkonna vanema kohuste täitmisele, arvates 1. aug. s. a.

Alus: Harju maleva vanema käskkiri nr. 14.

§ 2.

Tervitan kõiki Rapla malevkonna staabiliikmeid, vanakotkaid, kotkaid, päälikuid ja malevkonda kuuluvaid noori ja soovin neile jõudu, püsivust ja head tahet tööks meie kodumaa noorte poegade kasvatamisel isamaale auks ja ligimesele kasuks.

§ 3.

Kõiki malevkonna staabiliikmeid, vanakotkaid, kotkaid ja salgapäälikuid palun jätkata oma tööd ja kui see töö mõnesugustel põhjustel on seisma jäänud, siis viibimata kõik

takistused kõrvaldada ja selle eest hoolitseda, et rühmad oma tegevust võiks normaalselt arendada.

§ 4.

Rühmade vanakotkaid palun minuga sidet pidada (posti aadr.: J. Tamm, Raiküla p. ag, telefon Raiküla 8). Üldkorraldused ja päevakäsud avaldan „Harjulasest“, sellepärast tuleb hoolitseda, et igal rühmal käiks mainitud ajakiri.

(J. Tamm)

Rapla malevk. vanema k, t.

„Harjula“ tellimine 1933 a.

Ütjaste päälikuid ja jaoskondade esinaihi palun asja nii korraldada, et kõik **kaitseleitlased = naistkodukaitseleit-**

med ilutingimata 1933 a. „Harjula“ tellijad, väljaarvates need, kelle perekonna liigetel (abikaasjal, isal, wennal j. n. e.) „Harjula“ läib. Tellimised anda terve aasta peale 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini. „Harjula“ makjab: terve ütjuse koosseisu peale forraga tellides, ka nende eest makstes, teile lele saata pole tarmis, — 50 senti, ütjult ja kaitseleititu astumisel — 1 kr. aastas.

Tellimisi 1/4 ja 1/2 aasta peale võetakse vastu erakorralistel juhtudel, nagu kaitseleitlaste lahkumisel kaitseväe teenistusse minekul j. n. e.

„Harjula“ tellimiste nimekirja tulevad fiske lenda allpool toodud vormi järele kõik kompanii-jaoskonna nimekirjas 1-sel jaanuaril 1933 a. seiswad kaitseleitlaste naistkodukaitseleitmed.

W o r m.

„Harjula“ tellijate nimekiri.

(ütjuse või jaoskonna nimetus)

Jr. Nr.	Perekonna- ja eesnimi	Täpne postiaadress	Summa Kr.	Märkused
1.	Sepp, Jaan	Waltu p. ag.	0.50	
2.	Tamm, Edgar	"	0.50	Ei tule saata, elab
3.	Kuusik, Lembit	" jne.	0.50	koos wennaga.
Kokku:			30.00	

(Ütjuse plk. või jaosk. esinaihi allkiri).

Tellijate nimekirjad ütjaste päälikutel (jaoskondade esinaihi) lohe malewa staapi ära saata, sest „Harjula“ talitusele pole muul teel võimalik tellijate nimekirja kontrollida.

Raha malewa staapi ärasaatmise wiimane tähtaeg on 1. weebruar 1933 a.

(R. Saar)

major, Harju mal. päälit.

Järgmine „Harjula“ ilmub 15. jaanuaril 1933 a.

Wäljaandja: Harju malewa staap.

Wastutaw toimetaja: R. Saar.

Kullasepa tän. 9,
Telef. 443-03.

Valmistab korralikult oma töökojas naiste- ja meesterahva

üliriideid

kõige moodsama lõikega oma ja tellija materjalist.

Välismaa modellid!

Töö eest vastutus!

Moderniseerib!

